МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПРОФКОМ СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В БІОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ

TOM I

Донецьк - 2009

Організаційний комітет конференції:

проф. Беспалова С. В., проф. Горецький О. С., проф. Глухов О. З., проф. Соболев В. І., проф. Бойко М. І., проф. Ярошенко М. М., проф. Шаталов В. М., проф. Романенко В. О., доц. Рева М. В., доц. Тараненко Л. І., доц. Зацепіна Д. Я., доц. Качур Л. Ю., доц. Осипова Л. М., доц. Лялюк Н. М., доц. Попов В. Ф., доц. Машталер О. В., доц. Сафонов А. І., доц. Штірц А. Д., доц. Мартинов В. В., доц. Бойко С. М., доц. Демченко С. І., доц. Маслодудова К. М., доц. Приседський Ю. Г., доц. Доценко О. І., доц. Федотов О. В., доц. Труш В. В., ас. Кочура Д. А., Древаль К., Мартинов О., Ольховська І., Брустило К., Омельяненко М., Мельник Д., Чечета Т., Куліш А., Парасій І., Задорожна Д., Хаустова А., Новіков С., Волянюк О., Вигінна Н.

Редакційна колегія:

Бойко М. І., Соболев В. І., Ярошенко М. М., Шаталов В. М., Зацепіна Д. Я., Мартинов В. В., Штірц А. Д., Бойко С. М., Федотов О. В., Приседський Ю. Г.

Фундаментальні та прикладні дослідження в біології : матеріали Ф94 І міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих учених (23-26 лютого 2009 р., м. Донецьк) / Донецький національний університет. — Донецьк : Вид-во «Вебер» (Донецька філія), 2009. — ISBN 978-966-335-230-5.

Том I. – 464 с. – ISBN 978-966-335-228-2.

У збірнику опубліковані матеріали, представлені на науковій конференції «Фундаментальні та прикладні дослідження в біології» молодими ученими з України, Росії, Білорусії, Вірменії, Азербайджану, Узбекістану, Литви, Киргизської республіки, Великобританії, Болгарії, Франції, Королівства Саудівської Аравії.

Розраховано на наукових працівників, аспірантів, студентів, що працюють у галузі біології, екології, медицини.

УДК 574/577 ББК 28.0

ISBN 978-966-335-230-5 (2 TOMA) ISBN 978-966-335-229-9 (TOM II) ISBN 978-966-335-228-2 (TOM I) © Донецький національний університет, 2009 © К. В. Брустіло, малюнок на обкладинці, 2008 © О. В. Мартинов, дизайн обкладинки, 2008

ДО ФАУНИ СОВОК (LEPIDOPTERA, NOCTUIDAE) ВІДДІЛЕННЯ ПРОВАЛЬСЬКИЙ СТЕП ЛУГАНСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА

Не зважаючи на доволі високий рівень вивченості совок фауни Донбасу (Ключко, 1998, 2001(2002), 2005, Ключко, Шешурак, 2005, Ключко, Матов, Сєверов, 2006, Ключко, 2008 та ін.), зокрема і Луганського природного заповідника (Ключко, 1992а, 2005, Ключко, Сєверов, 2006, та ін.), протягом 2005-2008 років у відділенні Провальський степ Луганського природного заповідника було знайдено ряд нових видів, та виявлено нові локалітети для досі маловідомих та рідкісних у регіоні видів Noctuidae.

фауни совок (Lepidoptera, Noctuidae) Дослідження відділенні Провальський степ Луганського природного заповідника проводились в період з 11 по 20.07.2005р. та з червня. по листопад 2008р. В результаті було виявлено більше 200 видів. Серед зареєстрованих, один вид - Acontia melanura Tauscher, 1809 виявився новим для фауни України. Три особини цього рідкісного, стенотопного степового виду-індикатора, відомого з сусідньої Ростовської області Росії (Полтавський, Арзанов, 1998), було зібрано на світлопастку 17.07.2005р. і 19.06. та 12.07.2008р. Два інші види: Agrochola nitida ([Denis & Schiffermüller], 1775) та Xestia trifida (Fischer von Waldheim, 1820) виявились новими для фауни Донбасу. В період досліджень для Провальського степу вперше було відзначено ще 32 види совок: Calymma communimacula ([Denis & Schiffermüller], 1775), Eublemma panonica (Freyer, 1840), Hypena rostralis (Linnaeus, 1758), Dysgonia algira (Linnaeus, 1767), Autographa bractea ([Denis & Schiffermüller], 1775), Moma alpium (Osbeck, 1778), Calophasia opalina (Esper, [1794]), Amphipyra tetra (Fabricius, 1787), Allophyes oxyacanthae (Linnaeus, 1758), Caradrina kadenii (Freyer, 1836), Rusina tristis (Retzius, 1783), Athetis pallustris (Hubner, [1808]), Ipimorpha retusa (Linnaeus, 1761), Dypterygia scabriuscula (Linnaeus, 1758), Trachea atriplicis (Linnaeus, 1758), Thalpophila matura (Hufnagel, 1766), Mesoligia furuncula ([Denis & Schiffermüller], 1775), Gortyna cervago Eversmann, 1844, Oria musculosa (Hubner, [1808]), Rhizedra lutosa (Hubner, [1803]), Archanara neurica (Hubner, [1808]), Cleoceris scoriacea (Esper, [1789]), Ulochlaena hirta (Hubner, [1813]), Apterogenum ypsillon ([Denis & Schiffermüller], 1775), Dasypolia templi (Thunberg, 1792), Polymixis polymita (Linnaeus, 1761), Polymixis trisignata (Menetries, 1848), Saragossa porosa

(Eversmann, 1854), *Hadena magnolii* (Boisduval, 1829), *Dichagyris orientis pseudosignifera* (Boursin, 1952), *Noctua janthe* (Borkhausen, 1792), *Xestia stigmatica* (Hubner, [1813]).

Отже, згідно до попередніх даних (Ключко, 2008), та враховуючи результати наших досліджень, на даний час, фауна совок України налічує 676 видів, Донбасу — 487 видів, Луганської області — 441 вид. У відділенні Провальський степ Луганського природного заповідника на сьогодні зареєстровано 270 видів, що є найвищим показником порівняно з іншими відділеннями (Стрільцівський степ — 250 видів, Станично-луганське відділення - 226) Луганського заповідника, та навіть з іншими степовими заповідниками України (Асканія Нова — 64, Чорноморський заповідник - 156, Гранітно-степове Побужжя - 204, Кам'яні могили - 230, Хомутівський степ - 232 види (згідно Ключко, 2006).

Знахідки нових, маловідомих та рідкісних в регіоні видів совок в Провальському степу Луганського природного заповідника свідчать про велике біорізноманіття та особливе багатство фауни цього природного резервату, високий рівень його збереженості, та значну роль у збереженні степової фауни. А також вказують на необхідність проведення подальших досліджень у напрямку інвентаризації та вивчення особливостей його ентомофауни.

Глотов С.В.

Луганский природный заповедник НАН Украины e-mail: glotov2006@rambler.ru

ЖУКИ СТАФИЛИНИДЫ (COLEOPTERA, STAPHYLINIDAE) СТАНИЧНО-ЛУГАНСКОГО ОТДЕЛЕНИЯ ЛУГАНСКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВЕДНИКА НАН УКРАИНЫ

Стафилиниды (Staphylinidae Latreille, 1802) являются крупнейшим семейством отряда Жесткокрылые (Coleoptera). Представители семейства широко распространены во всех географических зонах планеты, являясь при этом неотъемлемым компонентом большинства наземных экосистем. В мировой фауне насчитывается более 47 000 видов стафилинид (Herman, 2001; Thayer, 2005), в фауне Украины представлено свыше 1000 видов (Никитенко, Петренко, 1992). В то же время фауна стафилинид Луганского природного заповедника, как и Востока Украины в целом, остается изучена недостаточно. Сведения о находках стафилинид в Станично-Луганском отделении содержатся в немногочисленных публикациях (Мартынов, 2002; Петренко, Форощук, Шешурак, 2003; Петренко, Глотов, 2008; Глотов (в печати)).

Материалом для данной работы послужили личные сборы автора собранные в 2007-2008 гг., а также сборы П.Н. Шешурака и В.П. Форощука. Сбор материала осуществлялся по общепринятым методикам энтомологических исследований.